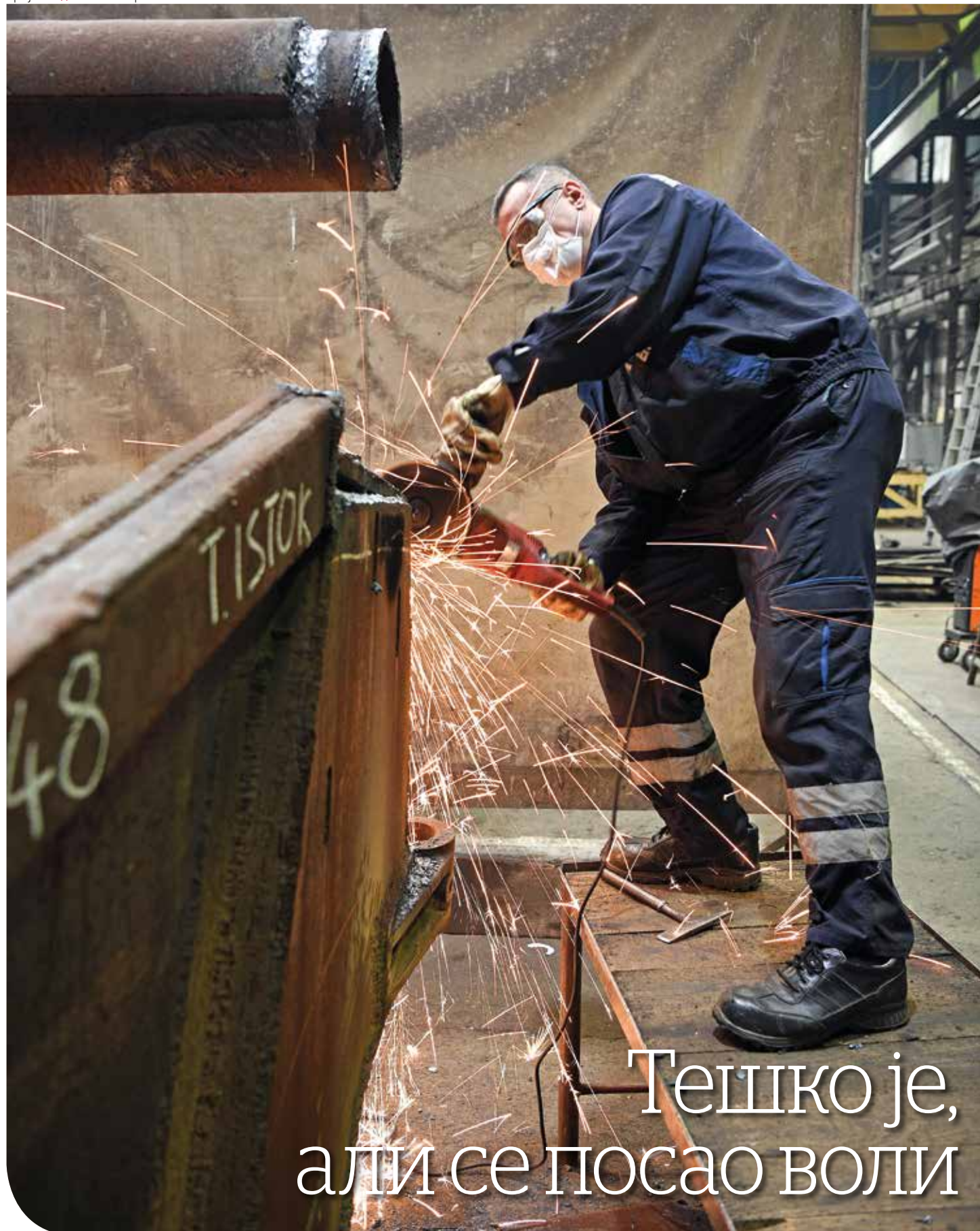

Тешко је,
али се посао воли

СПРЕЧАВАЊЕ ШИРЕЊА ВИРУСА

COVID-19

У ЕЛЕКТРОПРИВРЕДИ
СРБИЈЕ

МЕРЕ ЗАШТИТЕ:

Често перите руке водом и сапуном (у трајању од најмање **20 секунди**) или користите средство за дезинфекцију на бази **70% алкохола**. После прања, чесму затворите марамицом или папирним убрусом.

Избегавајте **блиски контакт, руковање и љубљење**, а са саговорницима одржавајте раздаљину.

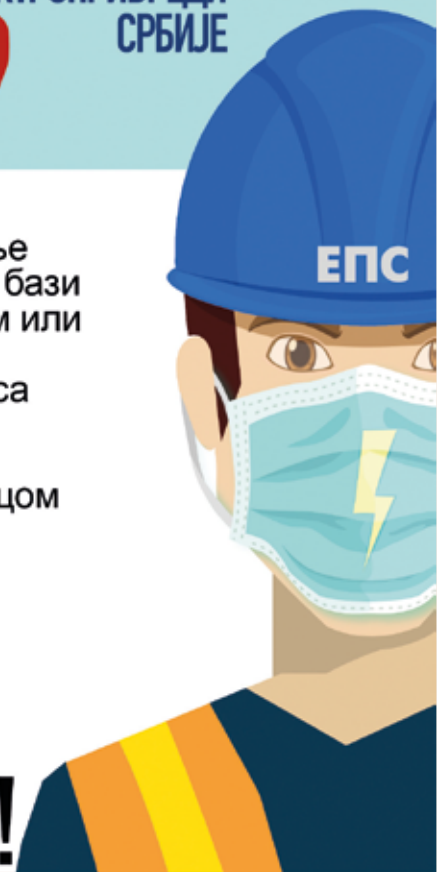
Не дирајте очи, нос и уста неопраним рукама.

Ако кашљете или кијате, **прекријте уста и нос** надлактицом или папирном марамицом.

Често **проветравајте** просторије.

Избегавајте боравак у **затвореном простору** са већим бројем људи.

Заједно против COVID-19!

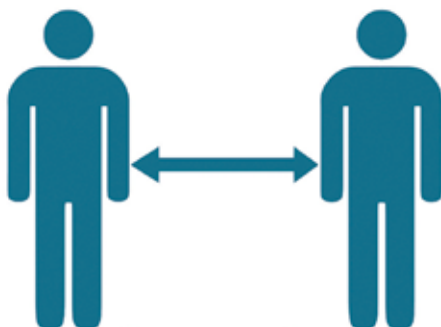

ПРЕПОРУКЕ ЗА ЗАПОСЛЕНЕ:

- обавезно и правилно носите заштитну опрему
- пре уласка у пословни простор дезинфикујте руке и обућу
- држите прописано одстојање од других особа
- брините о хигијени радног простора
- обавезно обавестите непосредног руководиоца уколико посумњате на симптоме COVID-19

ЗАПОСЛЕНИ И СТРАНКЕ ОБАВЕЗНИ СУ ДА НОСЕ ЗАШТИТНЕ МАСКЕ ПРИЛИКОМ УЛАСКА И ИЗЛАСКА И ЗА СВЕ ВРЕМЕ БОРАВКА У СВИМ ПРОСТОРИЈАМА ЈП ЕПС, БЕЗ ИЗУЗЕТКА.

У наредном периоду биће пооштрене контроле ношења заштитних маски.

**Одржавајте
раздаљину**

**Избегавајте да
додируете лице**

**Перите руке око
20 секунди**

Садржај

05

из епс групе

Сви капацитети ЕПС-а раде стабилно и поуздано
Беспрекорно у свим ситуацијама

08

актуелно

Јесење активности
Службе биолошке рекултивације
Природа поклања и после угља

12

репортажа

Служба припремних радова
Поља „Д“
Без ашова и лопате – ништа

14

Приче из радионица
Централног ремонта у „Металу“
Тешко је, али се посао воли

17

послови

Ауто-гаража „Рудовци“
Подршка источним коповима

18

Истинита фантазија
Бајка о булдожеру

19

локални мозаик

Подстицаји ГО Лазаревац у пољопривреди
Нови трактори и прикључне машине

20

Приказан документарни филм
„Уметност сећања“
Форме пркоса и отпора

22

временпл

Раја Маринковић,
доктор за лифтове
Садамова колена

06

Наставак ремонтне сезоне на „Тамнава-Западном пољу“

Трка с временом

10

Инвестициона оправка
са реконструкцијом
четвртог БТО система

Посла преко главе

16

Са радницама
котларнице у Барошевцу

Спремни за нову сезону

импресум

ЕНЕРГИЈА
КОЛУБАРА

ИЗДАВАЧ: ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ ЕЛЕКТРОПРИВРЕДА СРБИЈЕ.
ЧАСОПИС ИЗЛАЗИ МЕСЕЧНО

В. Д. ДИРЕКТОРА: Милорад Грчић, ДИРЕКТОР СЕКТОРА ЗА ОДНОСЕ С ЈАВНОШЋУ: Звездана Јовановић Поповић,
РУКОВОДИЛАЦ СЛУЖБЕ ЗА ОДНОСЕ С ЈАВНОШЋУ: Наталија Живковић, РУКОВОДИЛАЦ ОДЕЉЕЊА ЗА ИНТЕРНУ КОМУНИКАЦИЈУ: Ана Павловић,
ТЕХНИЧКИ УРЕДНИК: Милош Павловић, УРЕДНИК ФОТОГРАФИЈЕ: Милан Цвијетић, АДРЕСА РЕДАКЦИЈЕ: Карађорђева 37, 11550 Лазаревац,
ТЕЛЕФОНИ: 011 785 5086, 785 5089, Е-МАИЛ: redakcija@rbkolubara.rs, WEB SITE: www.rbkolubara.rs, НАСЛОВНА СТРАНА: Милан Цвијетић,
ЛОГОТИП: Милош Павловић, ШТАМПА: „БИРОГРАФ СМР“ д. о. о. Београд, ТИРАЖ: 3.500
Први број листа РБ „Колубара“, под називом „КОЛУБАРА“, изашао је из штампе 24. септембра 1960. године. Од 15. новембра 2017. носи назив „ЕПС ЕНЕРГИЈА КОЛУБАРА“

У још једном делу
сјеничке општине
биће уложено у
стабилизацију
напајања
електричном
енергијом

Испуњено обећање – нови трафо у најкраћем року

Милорад Грчић,
в. д. директора ЈП ЕПС,
посетио је средином
октобра село

Долићи и уверио се да напредују
уговорени радови на побољшању
напонских прилика за мештане
овог села и неколико засеока.

– Председник Србије
Александар Вучић је био
у Сјеници код породице
Шабарецковић, која се бави
узгојем крава, и евидентно је
да овде постоје проблеми са
струјом. Председник Вучић
је замолио да поставимо
нову трафостаницу што пре.
Успели смо и уградили нови
трансформатор снаге 400 kVA,
а до јуче је био снаге 100 kVA.
Постављена је комплетно нова

опрема у ормару, измениће
се сва неопходна опрема и
осигурачи – рекао је Грчић
после обиласка. – Зависно
од временских услова, али
најкасније до Нове године, биће
продужена мрежа. Изградићемо
нову трасу 10 kV далековода од
око 500 метара, биће постављено

нових 20 бандера и нови трафо,
идентичан овом данас. Сви у
овом крају моћи ће да рачунају
на стабилно напајање, без
прекида и са могућношћу
увећања капацитета. За нас је
најважније да у оквиру политике
председника Србије Александра
Вучића сваки део Србије

добije стабилно снабдевање
електричном енергијом.

Грчић је објаснио да је
проблем што деценијама није
улагано у дистрибутивну мрежу,
а да не може истовремено да
се поправља и гради свуда. Он
је рекао и да је у последњих
неколико година много тога
урађено, али да има још много
посла. Најавио је и да ће у
наредних неколико месеци у још
једном делу сјеничке општине
бити уложено у стабилизацију
напајања електричном енергијом.

У селу Долићи има око 70
домаћинстава, која се баве
пољопривредом и сточарством.

Ово улагање
„Електропривреде Србије“ у
квалитетније и поузданије
напајање електричном енергијом
и повећање инсталисаних
капацитета за нове и постојеће
прикључке омогућиће и развој
сеоског туризма.

Р. Е.

Циљ је да се сагледа
стање опреме
након, приближно,
30.000 радних сати
и 4.500 покретања

■ Велики ремонт у ХЕ „Бајина Башта“

Генератор на испитивању

Утоку је велики ремонт
агрегата Х3 у ХЕ „Бајина
Башта“, у оквиру кога је
успешно извађен ротор од 310 тона
и постављен на ремонтни простор
машинске хале. Поред стандардних
редовних годишњих прегледа
опреме, који би се иначе обављали
у периоду великог ремонта,
ангажован је специјалиста за
машинску опрему, који ће обавити
стручни надзор над прегледом
и неопходна испитивања радног
кола, турбине, турбинског носећег
и водећег лежаја, турбинског
регулатора, вратила и система
расхладе воде, са свим
припадајућим деловима и опремом.
Специјалистички прегледи се раде
с циљем да би се сагледало стање
опреме након, приближно, 30.000
радних сати и 4.500 покретања.

– До 15. септембра ове године
агрегат Х3 био је 31.161 радни час
на мрежи и имао 5.959 стартова,
од чега 2.221 синхрони старт са
реверзибилном ХЕ, што је три
до четири пута више стартова
од агрегата Х1 и Х2. Пошто
агрегат Х3 учествује у покретању

агрегата реверзибилне ХЕ у
пумпном режиму рада, то је
посебно стресан радни режим
– кажу у Служби машинског
одржавања ХЕ „Бајина Башта“.

У оквиру машинских послова
биће замењени постојећи
цевоводи расхладе генератора

и генераторског водећег лежаја
новим, прохромским. Екипа
Службе машинског одржавања
за одржавање турбинске опреме
самостално изводи захвате
на корективном заптивању
комбинованог турбинског
лежаја и заједно са екипом
Службе електроодржавања
сада већ рутински обављају и
сложеније корективне захвате.
Успешно се примењују нове
технолошке методе за санацију
„испливавања“ граничних слојева
изолације на половима ротора.

Током прве две недеље
великог ремонта, након вађења
ротора, обављен је велики број
недеструктивних испитивања,
међу којима је најзначајнији
индукциони тест на језгру
статора, уз напајање испитног
кола са суседног агрегата.
Такође, инсталирана је и опрема
за континуални мониторинг.

Ј. Петковић

Беспрекорно у свим ситуацијама

Енергетски систем ради поуздано све време захваљујући додатним напорима запослених у ЕПС-у. Ни инвестициони пројекти нису стали, упркос епидемији

Целокупан систем „Електропривреде Србије“ функционише стабилно и поуздано снабдева електричном енергијом грађане и привреду Србије. ЕПС је од марта пример за спровођење мера у борби против коронавируса, а тако је и ових дана, када се најављује нови талас епидемије.

Производни капацитети ЕПС-а раде 24 часа, уз све мере заштите и предострожности. Није стала производња отворке и угља, стабилан је рад у ТЕ и ХЕ, дистрибутивни систем је спреман, а оно што је веома важно – мере заштите

спровode се стриктно. Рад ЕПС-а је организован тако да се производни процеси одвијају неометано. Приоритет је да сви корисници имају уредно снабдевање електричном енергијом. Као и у свим кризним ситуацијама, ЕПС је на висини задатка и оправдава поверење више од 3,5 милиона купаца.

– ЕПС као највећа енергетска и друштвено одговорна компанија у обавези је да у свим ситуацијама обезбеђује непрекидну и сигурну испоруку електричне енергије

за привреду и грађане. ЕПС стриктно спроводи мере Владе Србије и председника Србије и уверен сам да ћемо оправдати очекивања да и у овом тешком времену останемо најсигурнији енергетски ослонац за грађане и привреду – рекао је Милорад Грчић, в. д. директора ЈП ЕПС.

Енергетски систем ради поуздано све време захваљујући додатним напорима запослених у ЕПС-у. Ни инвестициони пројекти нису стали, упркос епидемији. Највећи еколошки пројекат у Србији – изградња система за

одсумпоравање димних гасова у ТЕ „Никола Тесла А“ у Обреновцу – добро напредује и омогућиће да се емисија сумпор-диоксида смањи 10 пута. Овај пројекат допринеће бољим условима заштите животне средине, као и продужетку рада највеће ЕПС-ове термоелектране ТЕНТ А.

Систем ЕПС-а је беспрекорно функционисао током ванредног стања, а тако је и сада. Нема опуштања. Људски животи су највреднији, јер људи чине овај енергетски систем највећим у Србији. Обезбеђена су заштитна средства и строго се придржава мера којима се штити здравље радника.

Р. Е.

Мере и обавезе

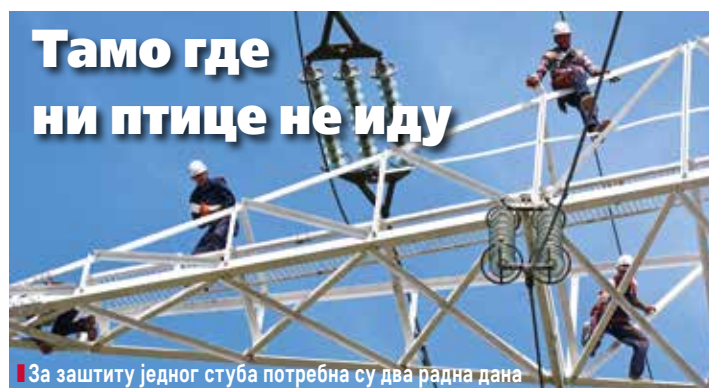
У свим затвореним просторима у оквиру ЕПС-а обавезне су маске и физичка дистанца. Запослени су обавештени о мерама које треба да предузму како би се заштитили, о томе где и коме могу да се обрате ако примете симптоме. Одговорни сектори и службе за безбедност и здравље на раду брину о спровођењу мера заштите.

Сваки део конструкције најпре се чисти од корозије, а затим премазује

Далеководни стубови који воде енергију од производних капацитета ка потрошачима морају увек да буду у максималној функцији. Грађени су када и електране и већ су ушли у озбиљне године. Њихова метална конструкција је заштићена слојем цинка, међутим, време је учинило своје и цинк је почео да попушта.

Стручњаци београдске фирме „Јадран“ су специјализовани за заштиту метала, и управо то је њихов задатак на далеководу број 1209, интерконејкцији са суседном Румунијом. Ово је веза од свега 1.220 метара (961 метар далековода припада Србији, док је остатак од 259 метара на

■ Фарбање далеководних стубова у ХЕ „Ћердап 2“

румунској територији), односно четири ДВ стуба, од којих су два у кориту Дунава, а по један на обали. Одмах по изградњи, на стубове су се доселиле птице и почеле да се гнезде, одмарају и, осматрају кретање рибе.

Екипа од девет људи има задатак да префарба стубну конструкцију. Осам их је на стубу, док је један доле, спрема материјал и координира рад.

Екипа је добро ухoдана, у доброј физичкој кондицији, под пуном заштитном опремом. Сваки део конструкције мора се најпре очистити од корозије и прљавштине, а затим премазати. Фарбари се пењу на врх до највише тачке, односно до сигналних водова. Овде се чак ни корморани не пењу. На највишој тачки човек изгледа као минијатура. Свесни су опасности,

али су давно пребродили страх и за њих је ово као и сваки други посао.

Кад се фарба стуб, далековод мора бити искључен, мада пословља Драган Миленковић каже да се један део конструкције може радити под напоном. Данас се ради стуб висине 43 метра, који је један од већих. Фарба се у две боје, ред црвене, ред беле. За један овакав стуб који је нестандартних димензија потребна су два радна дана. Ради се скоро цео дан, с тим што људи силазе ради паузе и попуне резерви материјала.

– Тежак је ово посао. Иако радници имају велико искуство, страх је увек присутан – додаје пословља. Људи су расположени, спремни на шалу, неко горе певуши. Кад су сишли, изгледали су као да су дошли из неке крваве битке. Црвене боје је било по лицу, рукама, гардероби... – Такав нам је посао. Колико год да пазимо, не вреди – рече један од мајстора.

М. Дрча

Трка с временом

Без прекида у раду, после завршених послова на Првом, отпочео је ремонт Другог јаловинског система. На багеру „глодар 3“ први пут ће бити замењена ужад на дизању стреле ротора, па ће и овај систем бити спреман за зиму пред нама

Урбаност на јаловинским системима површинског копа „Тамнава-Западно поље“ траје дуже од два месеца. Толико се одвијају велики послови на ремонтима, који би, према најавама, требало да буду окончани половином децембра. Дуг и озбиљан сервис опреме на Првом систему захтевао је велики труд и пожртвовање запослених током првих јесењих месеци, а одмах по његовом окончању, отпочели су радови на Другом систему.

После успешно реализованог ремонта, Први систем почео је са радом 3. новембра. Како објашњавају надлежни, најзначајнији послови реализовани су на радном месту „глодара 2000“.

– Овај багер има, као и остали такви „глодари“, компликован рад главе радног

точка. Реч је о конструкционим проблемима који, када се испоље, захтевају пажљиву интервенцију. Радни точак је такође требало да се замени, па је урађен пројекат санације. За овакве подухвате неопходно је да се багер потпуно растерети, а ми смо искористили ту околност да реализујемо још неке послове, као што је дизање ужади, задизање стреле ротора, санација каце горње градње изнад куглбана на којој је било деформација. Раније санације су биле мањег обима, а сада је урађен и пројекат за овај захват – објаснио је Драган Новаковић, заменик управника Машинског одржавања, говорећи о тек завршеним радовима на Првом јаловинском систему и додао да овај багер ради у тешким условима јер копа абразивни материјал.

Према његовим речима, на одлагачу су урађени углавном уобичајени послови, уз изузетак замене редуктора на транспорту. Са друге стране, на транспортерима дугим осам километара увек има посла, јер је век трајања гуме шест до осам година, па је потребно њено планско обнављање.

Други систем, који је сада на реду, два месеца пре почетка годишњег ремонта, остварио је прекопланску месечну производњу – у септембру 10, а у октобру 20 одсто. Шеф система Бојан Милосављевић о томе је рекао:

– „Глодар 3“ је радио на дубинској страни етажне, која је тежа од висинске, и резултати су ту углавном мањи. Ипак, успели смо да откријемо довољно угља за рад „глодара 5“ у наредна три месеца.

Нагласио је да је овај багер можда највећи у Европи и да је веома тешко да се наведе и позиционира на плацу. За то је, пре свега, потребно да плац буде великих димензија. Планирано је да радови на њему трају између 40 и 45 дана, што ће највише зависити од динамике радова машинске службе. А запослени на „Западном пољу“ мораће у међувремену да ураде и велику реконструкцију система.

– Она је потребна првенствено због одлагалишта, које је под посебним надзором од времена поплаве. Наишли смо на део прекривен муљем, па морамо да га реконструишемо, подградимо и обиђемо и тако покушамо да направимо подграду и за Први систем. Осим измештања одлагалишта, измештамо и везни транспортер БЗ. Ово ће бити готово комплетна реконструкција, јер етажне

Зимско време – кратак дан

Шеф Другог система Бојан Милосављевић каже да је у новембру најнеповољније време за овакве радове, наравно, због извесности обилних падавина. Дневно светло траје кратко, па је, и поред осветљења на плацевима, многе послове после пола пет поподне немогуће радити.

Такође, док траје ремонт на копу је много машина „Помоћне механизације“ које непрекидно циркулишу, што, у комбинацији са падавинама, одржавање путева чини мукотрпним и никада завршеним послом.

■ Бора Стевановић

■ Бојан Милосављевић

■ Драган Новаковић

транспортере не дирамо. Искористићемо све што можемо од елемената са старог везног транспортера, настојећи да све урадимо што краћим путем. Много служби мора да се укључи, јер премештамо висконапонске, нисконапонске и оптичке каблове – нагласио је Милосављевић.

Заменик управника Машинског одржавања Драган Новаковић, говорећи о „глодару 3“, истиче да је реч о багеру који ради са „лакшим“ материјалом и који је знатно млађи од „глодара 2000“. Ипак, и он је напунио деценију рада и ове године по први пут ће се неки послови појавити на листи приоритета.

Дефинитивно најважнија, а први пут се ради, је замена ужади на дизању стреле ротора.

Када је реч о одлагачу овог система – значајна је операција демонтаже носача гусенице на основној справи. Примећено је хабање чији узрок може да се утврди само на тај начин. На транспортерима је неопходна демонтажа редуктора за погоне трака, како би било санирано цурење уља.

Ранко Филиповић, машински инжењер на систему, објаснио нам је да се сваке године задиже по један транспорт на багеру. Ове године биће то Б транспорт, и задиже се „самица“ на малом транспорту. Поред

капиталног захвата замене носећих ужади радног точка, мења се и катурача на А стубу, погони траке два и три и мења се затезни бубањ на траци три.

Шеф радилишта испред „Метала“ Бора Стевановић наглашава да то што се одређени захвати на некој справи раде по први пут, не значи да они неће бити изведени успешно. Поред замене ужади, биће сервисирани витални делови машине – а то су транспорт и редуктори. Иначе, за „глодар 3“ каже да је веома функционалан и солидно одржаван багер, један од бољих у „Колубари“.

М. Димитријевић

Приноси на рекултивисаним површинама Рударског басена на задовољавајућем нивоу, упркос отежаним условима рада услед пандемије. Планирана изградња противпожарних шумских путева на Миросаљачкој кипи

Служба биолошке рекултивације Рударског басена „Колубара“ у оквиру свог Одељења за пољопривреду организује редовну пољопривредну производњу на 110,6 хектара рекултивисаних површина. И ове године, упркос актуелној епидемиолошкој ситуацији, а узимајући у обзир метеоролошке услове, приноси на рекултивисаним површинама су на задовољавајућем нивоу.

– У вегетационој сезони 2019/2020. организована је производња меркантилне пшенице на површини већој од 45 хектара, меркантилног кукуруза на 32,5 хектара и меркантилног сунцокрета на површини од 16 хектара. Просечан принос пшенице износио је више од пет тона по хектару (укупно 230.820 килограма), кукуруза око 4,4 тоне

Природа поклања и после угља

по хектару (укупно 140 тона), док је укупан принос сунцокрета износио 23 тоне. Комплетан принос је продат путем јавних лицитација. Такође, спровођене су агротехничке мере у воћњаку јабука на површини од седам хектара. Узгајамо три сорте: Ајдаред, Мелроз и Јонаголд – појаснила је мр Верица Живковић, руководилац Одељења за пољопривреду РБ „Колубара“.

Када је реч о наредној вегетационој сезони, Живковић истиче да је крајем октобра завршена сетва меркантилне пшенице сорте Симонида Института за ратарство и повтарство из Новог Сада, на површини нешто мањој од 40 хектара. У току је припрема земљишта за сетву јарих култура за наредну вегетациону сезону, односно кукуруза на око

37 хектара, и сунцокрета на 23 хектара.

Одељење за пољопривреду подлеже и законској обавези контроле плодности земљишта и вођењу евиденције о употреби минералних ђубрива и пестицида.

– На основу Закона о пољопривредном земљишту неопходно је да сваке пете године буде урађена лабораторијска анализа земљишта, у оквиру које се испитују основни агрохемијски параметри. За овај посао расписана је јавна набавка и током новембра очекујемо окончање целокупног поступка. На основу коначног извештаја који ћемо добити, спроводићемо прихрањивање и ђубрење наших култура у току наредне године – каже Верица Живковић.

Како даље објашњава наша саговорница, у циљу побољшања плодности земљишта на технички рекултивисаним површинама „Колубаре“ у септембру прошле године засејан је један оглед.

– На основу Пројекта за постављање огледа на земљишту које је технички рекултивисано садњом различитих култура (трава

и легуминоза) постављен је оглед уз употребу минералних, органских и микробиолошких ђубрива. Крајњи циљ овог пројекта, након четири године трајања огледа, биће утврђивање утицаја гајених трава и лептирњача на депоновање хранљивих материја и органске материје у ораничном слоју земљишта. Биће испитан и утицај биљака на остале особине земљишта важне за обнову и враћање земљишта у стање повољно за гајење биљака – објашњава Верица Живковић и додаје да је због целокупне ситуације са пандемијом коронавируса пропала једна јавна набавка која се тичала ангажовања научне институције која би пратила све те промене и урадила анализу, како биљних материјала тако и земљишта. Остаје да се са истом набавком покуша и наредне године.

– Цела година била нам је у знаку тог огледа и уложили смо све своје капацитете у спровођење агротехничких мера да бисмо га одржали, односно однеговали. С обзиром на то да се све промене у земљишту дешавају веома споро, надам се да ћемо у целини сагледати утицај испитиваних фактора на ефекте биолошке рекултивације и на основу тога одредити даље активности које имају за циљ оживљавање земљишта и његово поновно враћање пољопривредној производњи – закључила је Верица Живковић.

Иначе, рекултивација деградираног земљишта, која се у „Колубари“ обавља по завршеној експлоатацији и у складу са пројектном документацијом, осим пољопривредне, обухвата и шумску рекултивацију. Када је реч о овом делу активности, у газдинској јединици Рударског басена налази се око 700 хектара шуме и око 300 хектара шумског земљишта. Обављају се радови на сечи и крчењу, послови заштите шума и хортикултурни радови.

– Поштујући Закон о шумама и Наредбу о поступку сече и пратећим евиденцијама дрвне масе у РБ „Колубара“, а са циљем одржавања стабилног напајања копова, Одељење за шумарство је тренутно ангажовано на крчењу ниског жбуња и високог

растиња које се углавном налази испод далеководова. Ради се и на уклањању шума које су експроприсане, како би се наступајући рударски радови несметано одвијали, тако да смо доста ангажовани на припремним радовима. Конкретно, реч је о чишћењу терена за нови монтажни плац на површинском копу „Радљево“. Води се рачуна и о шумама које неће бити уклањане, у смислу проходности путева кроз све шумске комплексе, уколико дође до пожара. Ове године смо имали среће када је реч о гајењу и неговању постојећих шума, као и мањи број пожара у односу на претходне године – рекао је за наш лист Александар Бирчевић, руководилац Одељења за шумарство РБ „Колубара“.

Ипак, како објашњава Бирчевић, најважнији посао овог одељења јесте биолошка рекултивација земљишта која на ред долази после затварања копа. После кипања јаловине, пошумљавају се косине и површине које нису употребљиве за пољопривредну рекултивацију. Специфичност овог посла је да се резултати рада могу видети тек за неколико година, односно деценија. Он истиче да природу само позајмљујемо, и да морамо да је унапредимо и вратимо у првобитно стање, ако не потпуно – бар приближно. Тренутно се стара, већ пошумљена одлагаишта поново користе, тако да је један део те пошумљене површине

морао бити уклоњен да би се унутрашње одлагаиште могло и даље користити.

– Наше шуме се не могу посматрати као економски исплативе, оне првенствено имају заштитну и социјалну функцију. Задатак им је да штите од прашине и да с временом прерасту у шуме за рекреацију. После пошумљавања, стручњаци Одељења за шумарство брину о свим засадама, врше проредне и санитарне сече, (којих у претходном временском периоду није било), а у сарадњи са Институтом за шумарство прате здравствено стање шума, штитећи их од болести, штеточина, али и од човека, с обзиром на то да околно становништво оставља по шумама ђубре, отпад и угинулу стоку – рекао је Бирчевић.

Говорећи о будућим пројектима, Бирчевић истиче да је у току израда Пројекта изградње противпожарних путева на Миросалачкој кипи и њихово довођење у функцију. За израду пројекта, чија је вредност 70 милиона динара, задужени су стручњаци у ОЦ „Пројект“. Покренута је јавна набавка, чија се реализација очекује после Нове године, што је први корак у добијању сагласности ресорног министарства. Актуелна је и израда Плана заштите шума од пожара који се доноси на сваких пет година према Закону о шумама, а за који се покреће јавна набавка која мора бити реализована до маја наредне године. У процесу стручног усавршавања, а према Закону о шумама, у току је спровођење стручних испита за добијање лиценце за обављање стручних послова у газдовању шумама.

Р. Лазић

Обрада дрвета

Посечена дрвна маса отпрема се у магацине, где се дели на дрво за огрев и техничко дрво, које се шаље у две „Колубарине“ стругаре. Запослени на пословима стругара обрађују дрво, које се може користити у процесу производње у РБ „Колубара“. Дрва за огрев углавном се донирају локалним институцијама, становништву, школама, док се део дрвне масе продаје.

Током ове више него захтевне сезоне у помоћ су притекли и радници са других копова. Испомоћ у машинама и руковаоцима стигла из „Помоћне механизације“

Крајем октобра на површинском копу Поље „Б/Ц“ почела је инвестициона оправка Четвртог БТО система Поља „Б/Ц“ праћена изузетно обимном реконструкцијом система. Радови фактички обухватају четири радилишта: „глодар 2“, „одлагач 1“, „одлагач 6“ и трачне транспортере са реконструкцијом. Инвестиционе радове изводи „Метал“.

Велики послови који су пред њима изискују одличну организацију, координацију између служби, али и велики напор запослених аутоматског, најновијег система Рударског басена „Колубара“. Саша Пауновић, шеф Четвртог БТО система, за наш лист каже да је планирано да инвестициона оправка буде обављена у року од 30 дана.

– На нови положај измештамо два трачна транспортера у дужини од око два километра и 250 метара, што подразумева пребацивање и око 4,5

Посла преко главе

километара траке. Радови су у току и одвијају се по предвиђеној динамици – истиче Пауновић уз напомену да ће током овог периода систему бити придодата нова погонска станица типа 2000.

– Ова погонска станица је једна од нових станица наменски рађених за Поље „Ц“, али је по карактеристикама слична нашим, па ће након модификације бити придодата Четвртом БТО систему. Специфична је јер има кабину за руковаоце, али ће бити прилагођена аутоматском раду и кретаће се из нашег диспечерског центра – објашњава Пауновић.

Очекује их, такође, и транспорт погонске станице VT1.2 на одлагалишни део, која

ће привремено бити стављена ван функције. Њено укључење се планира нешто касније, током реконструкције на одлагалишту за време рада система.

– Последњих неколико година на копу је долазило до проблема са нашим доводним кабловима који су ометали друге системе, тако да ће сада бити обављена њихова комплетна регулација. То је доста тежак посао јер се сви наши каблови почевши од трансостанице „Зеоке 7“ па до објекта пребацију на нову позицију. Ове радове изводи електрорадионица за напојну мрежу Поља „Б/Ц“, у сарадњи са рударском службом – каже Пауновић.

О томе колико је задатака пред њима можда најјасније говори чињеница да су им у помоћ притекли радници са других копова, што до сада није била пракса, али и да су добили испомоћ и у машинама и руковаоцима од „Помоћне механизације“, на чему су веома захвални.

Дејан Милић, електроинжењер Четвртог БТО система, детаљније нам је описао електрорадове који су пред њима током овог бурног периода.

– Актуелна реконструкција обухвата додавање нове погонске станице у систем и постављање трачних транспортера ET1.1 и VT1.2 на нове позиције. Увођење нове станице изискује читав низ

Електропослови

– Паралелно са реконструкцијом одвијају се и стандардни електропослови предвиђени током ремонта. Електрорадове на „глодару 2“ и погонским станицама обавља електрослужба Поља „Б/Ц“. Наравно, уз велико ангажовање свих електричара са система, пословође Стевице Милића, свих електронадзорника и уз велики допринос Славише Ивановића. Њихов рад и однос према послу је за сваку похвалу. Радити са тако вредним и одговорним људима је истинска част и привилегија – додаје Дејан Милић.

сложених операција. На првом месту, како је њено напајање на 20KV напонском нивоу, а система на 35 KV, за њу се изводи посебно напајање. Напајање за систем биће реализовано новим трасама у складу са захтевима технологије и планом напредовања копа – наводи Милић.

Како наш саговорник још истиче, уклапање нове погонске станице изискује, такође, модификацију SCADA система у диспечерском центру, али и промене у расклопном постројењу. Такође је, с обзиром на то да и погонске станице добијају нови редослед, потребна измена секвенце за старт. Промена софтвера у плану је и за „глодар 2“, због захтева машинске службе да погон дизања стреле радног точка за време сервиса може да ради са једним погоном.

– Планирана је и реконструкција система за комуникацију и управљање објектима из диспечерског центра, који је због великог броја наставака на оптичким кабловима у незавидном положају и функционише захваљујући великом залагању електронадзорника са система – наглашава Милић и додаје да је због великог обима посла неопходно учешће свих расположивих група електродржавања Поља „Б/Ц“, што значи електродржавања Четвртог БТО система, групе за напојну мрежу, групе за електронику, као и групе за трачне транспортере и багере.

Када је реч о машинским пословима током ремонта и реконструкције, такође се ради пуном паром. Ненад Ђорђевић, машински инжењер система, каже да је пред њима померање и измештање трачних транспортера ЕТ1.1 и VT1.2, убацивање новог транспортера ЕТ1.0, замена оштећених делова траке и санација погонских бубњева на трачним транспортерима, као и реконструкција на одлагалишту.

– На „глодару 2“ током инвестиционе оправке главни послови су око радног точка. Биће замењене кашике, полумесец, све хабајуће плоче на конусу и контрола лежачева на осовини радног точка. Такође, биће саниран транспорт, замењени погонски бубњеви и ударне ролне и обављена контрола виталних делова витла дизања. У исто време ради се и ремонт „одлагача 1“ и „одлагача 6“. За инвестиционе послове на „глодару 2“ задужен је „Метал“ у сарадњи са машинском радионицом Поља „Б/Ц“ и људством Четвртог БТО система – објашњава Ђорђевић уз напомену да су им на пословима око одлагалишта и одлагача поред „Метала“ у помоћ притекли и са других копова. Како напомиње, машине су за све послове обезбеђене у довољном броју.

Наш саговорник је посебно издвојио обим послова који их очекују на „одлагачу 6“ на којем је, поред радника „Метала“, ангажована и багерска радионица Поља „Д“, док машински надзор обавља Горан Станић, машински пословођа Четвртог БТО система.

– На њему све осим саме конструкције мора да се сервисира, па су планирани обимни и захтевни послови. Задижу се сви фремови транспорта, ваде сви ланци папуча, сва колица, погонски точкови, затезни точкови. Све то иде у „Метал“ на регенерацију и поновно уређивање. Готово да се може рећи да се на овој справи обавља ревитализација, толико су обимни и сложени сервиси, што је добро јер ћемо у наредном периоду имати потпуно поуздану машину за рад – истиче Ђорђевић.

Д. Весковић

Посета највећем угљенокопу

Израелска делегација коју су чинили официри Националног колеџа за одбрану и бивша амбасадорка Израела у Србији Алона Фишер Кам почетком новембра посетили су Рударски басен „Колубара“ и том приликом упознали се са начином рада и делатношћу овог огранка ЈП ЕПС-а.

Гостима из Израела добродошлицу у име „Колубаре“ пожелио је Милан Мишковић, директор за производњу угља РБ „Колубара“, који им је указао на значај и специфичност „Колубаре“ у електроенергетском систему Србије.

– Огранак „Колубара“ има годишњу производњу од 30 милиона тона угља, што обезбеђује да се 52 одсто укупне производње електричне енергије у Србији произведе угљем из „Колубаре“. Снабдевамо термоелектране „Никола Тесла“ у Обреновцу, „Колубара“ у Великим Црљенима и ТЕ „Свилајнац“ и сав угља се одвози железницом. Један од приоритета пословања овог рударског басена јесте улагање у заштиту и обнову природне средине. Након завршених рударских радова, обавља се рекултивација – објаснио је директор Мишковић

и том приликом истакао битне пројекте који су реализовани у Огранку „Колубара“ у претходном периоду, као што су израда система за хомогенизацију и управљање квалитетом угља, измештање реке Пештан и пута Барошевац–Вреоци.

Израелска делегација је наставила упознавање са специфичностима рударске делатности обиласком видиковца на „Тамнава-Западном пољу“. Ту их је срдечно дочекао и поздравио Горан Томић, директор тог угљенокопа, који је страним гостима објаснио како функционише најмлађи и најмодернији „Колубарин“ коп који годишње даје 12 милиона тона лигнита, од чега се произведе чак четвртина електричне енергије у Србији, при том истичући да сви „Колубарини“ копови раде 24 сата, 365 дана у години.

Показавши велико интересовање за рударство, посетиоци из Израела су се на крају посете сложили да је импресивно како функционише један моћни рударски басен који има велики значај у одржавању стабилности електроенергетског система земље.

М. Павловић

Без ашова и лопате – ништа

З а Службу припремних радова, чији је задатак (као што јој, уосталом, и име каже) да припреми и рашчисти терен пре и после рударских радова, посла увек има. Ипак, за Припрему Поља „Д“ овогодишња селидба свих система на Поље „Е“ посебно је изазовна и захтевна. Горан Бранковић, шеф ове сложне екипе, каже да су од почетка године демонтирали, утоварили, истоварили и поново монтирали на новим локацијама цела три јаловинска система!

– Реч је о селидби 14 трачних транспортера и 14 погонских станица које смо, пошто немају свој транспорт, морали да вучемо машинама „Помоћне механизације“. Било је ту и 14 косих чланака, 14 повратних станица и око 10.000 метара траке. Занимљиво је да је за транспорт једне погонске станице потребно минимум шест машина. Такође, 3.000 понтона је прешло преко наших руку – они су демонтирани, пребачени и постављени на нове локације, заједно са шинама које се на њих везују у дужини од око 16 километара. Много је то посла, али смо заједнички успели. Ускоро нас очекује заустављање, потом и пресељење јединог преосталог БТУ система, чиме овај угљенокоп престаје са радом – набраја Бранковић.

■ Деда и унук

Горан ће фактички присуствовати гашењу Поља „Д“, што је чињеница која се сама по себи подразумева да није мале судбинске зачклолице. Наиме, 13. априла 1961. године будождером његовог деде Живомира Бранковића Трумана, Поље „Д“ је отворено, док ће га, ето, унук, кога је после оца прескочио исти надимак, затворити.

– Управо приче деде и оца о коповима, иначе радника „Помоћне механизације“, повукле су ме да се из електротехничке преквалификујем у рударску струку. Нисам се покајао. Садашње радно место ми је, наравно, после низа година проведених на системима, било нека потајна жеља, јер сматрам да се у Припреми обављају најкомплекснији, а уједно и најтежи радови на копу. То је и место на коме долази до изражаја смисао за организацију

посла и где, уз одличну сарадњу са главним пословођама Дејаном Милосављевићем и Зораном Сретеновићем, покушавамо да људима који свакодневно раде под ведрим небом, не размишљајући о томе да ли је лето или зима, што је могуће више олакшамо посао – каже Бранковић и додаје да Припрему Поља „Д“ чине грађевинска група, група радника са умањеном радном способношћу, возачи (трактора, нива, цистерни) и група за повлату и путеве која практично иде испред рударских радова – руше експроприсана домаћинства и припремају терен за улазак багера.

■ Полазна станица

– Није лако, много ту има проблема, превасходно јер имамо најмање људи у сталном радном односу. Већина радника нам је ангажована преко ПРОТЕНТ-а или на уговор о привремено повременим пословима. Није то више она Припрема од пре 30-40 година када је овде био заступљен нешколован кадар који није могао да напредује, сада сви имају одређену школску спрему, па им је отуда Припрема, док не добију решење за своју струку, полазна станица – истиче Бранковић.

Он напомиње да их таква ситуација доводи до бескрајног круга у којем обуче младе за посао, а они након одређеног времена оду. На њихово место долазе други који тек почињу и са којима поново треба да се ради, да се уводе у посао. И поред свега тога, Припрема увек успева да испуни задато.

На питање имају ли средстава за рад, каже да лопате и крмпове који су фактички синоним Припреме, задужују магацину, тако да се по том питању није променило много у последњих 30 година. Појавила се, додуше, машина звана „лопата“, али како она не може да се завуче где човек може, испада ипак да без праве лопате и крмпа нема ништа од посла.

Придружили су нам се и млади инжењери-приправници којима је ово и буквално прва станица при упознавању рада копа. Дејан Ранковић сматра да су имали много среће да крену од Припреме, јер има много тога да се научи и што је важније, овде су вољни да им знање пренесу.

■ Урош Мартиновић

А како се школска прича показује на копу, истиче да је теорија једно, а пракса друго, јер оно што су учили и примењивали на школским примерима, од ситуације на терену много се разликује.

Током разговора са радницима, сазнали смо и да су баш током наше посете планирани огромни послови. Док смо путовали до радилишта нисмо могли да не приметимо колико је пут добар. Објашњење смо добили одмах – скренули су нам пажњу на црвене табле које означавају куда иду машине. Једноставно решење, али и те како значајно за бржи приступ објектима. Истовремено, фасцинирало нас је колико је брзо природа поново узела у посед оно што јој је пре интервенције човека припадало. Где више нема експлоатације, већ се увелико зазеленило.

■ Посла преко главе

Зорана Сретеновића, главног пословођу Припремних радова, који је у овој служби 28 година, затекли смо окруженог буком бројних машина док су се на све стране могле видети успелне групе радника. Радило се на померању трачног транспортера А8 са продужетком траке од 120 метара на станици са продужетком од 30 метара на повратном бубњу.

– Ово је један од наших типичних послова. Наша екипа припрема трасе за померање трака и поставља их и задужена је за вучу и постављање погонских станица – значи целокупна производња зависи од нас. Посла током последњих неколико година имамо и

■ Иван Радовановић

превише. Долазе нам млади људи, али брзо и одлазе даље – прича и Сретеновић, додајући да су се током година услови рада мало побољшали, у смислу да су мање заступљени најтежи физички послови, јер има више машина које помажу у раду.

Док је око нас прштало од акције, на кратко смо „украли“ Ивана Платанића, помоћног радника који је са 22 године радног стажа најстарији међу млађаним колегама и по стажу и по годинама. Одмах га питамо како то да није „побегао“ из Припреме. Каже да није и неће, јер му је лепо са својим људима. Чува ове младе и учи их као што су и њега старе колеге. На првом месту да се чувају машина, посао ће лако савладати, глава је битна. А како је на киши, снегу, блату, питамо. Шеретски одговор смо добили.

– Па видите да нема блата! То су само приче, нема овде уопште блата, увек је суво и супер је – смеје се Платанић.

Током кратке паузе попричали смо и са расположим радником Иваном Радовановићем, који је тек три месеца овде.

– Ради се, хвала Богу, некада мање, некада више, али углавном обављамо посао који нам претпостављени предочи. Искрено да вам кажем, ја сам тек када сам почео да радим имао први сусрет са копом, „рупом“, како то стари радници кажу. Нимало није лако, прве две-три смене ми је било: Боже, шта је ово, шта ме снашло! Међутим, брзо сам се привикао. Када се ради, ради се мушки, али увек има простора за клопу, да се одмори и да се насмеје. Шале увек има и увек је добродошла,

онда мање размишљао о томе да ли ти је посао тежак – тврди овај младић, док се на његове речи надовезује Милан Радовановић који је за месец дуже у Припреми од колеге.

– Услови нису лоши уосталом, такви су, какви су, колеге солидарне и добре, све је у реду. Пре овог посла, радио сам код приватника. Онај ко је тамо радио, зна каква је разлика. Огромна – беспоговорно тврди Милан Радовановић.

Имали смо и једног слављеника. Урош Мартиновић је баш то јутро добио решење надзорника у Припреми. Његово „струковно путовање“ је и више него интересантно. Наиме, по завршеном Економском факултету, добио је посао у „Колубари“. Одмах одлучује да се преквалификује за рударског техничара, а онда уписује и Вишу машинску школу. Не знамо да ли му је доста учења, али каже да је за сада остао овде где је, одлучан да напредује колико може, док ће за даље видети. Искрено нам одговара на питање шта је пресудило да остане у Припреми.

– Рад у режиму дан-дан. То ми највише одговара. Нарочито јер у смену не може да се дође ненаспаван и уморан. Овде се у сваком тренутку мора бити потпуно концентрисан на посао – објаснио нам је Мартиновић.

Док смо одлазили, праћени смехом и буком, схватили смо да се ниједног тренутка нису пожалили на тешки рад по свим временским условима. Рудари су то, и да смо инсистирали, рекли би да су се навикли.

Д. Весковић

Да свима буде лакше

Како смо на Пољу „Д“ сазнали, вероватно је да ће у врло кратком периоду бити учињен још један помак који ће радницима Припреме у источном делу Колубарског басена умногоме олакшати посао. Наиме, на монтажном плацу Поља „Д“ се први пут ради монтажа три погонске станице које ће имати свој погон, односно кретаће се гусеницама, што је за раднике Припреме од велике важности јер им је управо вуча станица један од најтежих задатака. Укључивање ових станица у погон се очекује током наредне године.

Имао сам велики елан и нисам желео да у мене некада старије колеге упру прстом и кажу ми да немам појма, присећа се Миливоје Грчић, сажимајући велику жељу мајстора да добро науче занат и савладају задатке који су им поверени

Тешко је, али се посао воли

Током новембра у радионицама „Металовог“ Централног ремонта приводе се крају послови везани за ремонте „одлагача 6“ и „глодара 2“ са Поља „Б/Ц“ и „глодара 3“ са „Тамнава-Западног Поља“. Највећи део посла обавља се у Централној радионици – Радионици за регенерацију багерске опреме. Надлежни очекују да ће све активности бити завршене до краја месеца, у роковима у којима је то и планирано.

Звучи готово невероватно, али поменута радионица почела је са радом још половином двадесетог века, за потребе одржавања Поља „А“. Њена превасходна намена била је одржавање локомотива, вагона и рударске опреме, а први мајстори по струци су били бравари, електричари, машински техничари. Тек касније придружио им се кадар оспособљен за послове као што је вођење техничке документације са спецификацијама за багере.

Данас је то једна добро организована екипа позната по томе да све задатке обавља квалитетно и у року. Негује се специфичан

■ Љилјана Андрић

култ мајстора, чији је најважнији задатак да млађим радницима знање оставе у аманет. Посетили смо их у јеку новембарских послова, желећи да попричамо са толико уважаваним мајсторима, али и мајсторицама и пренесемо њихове приче, као и делић атмосфере у којој раде.

У пратњи Николе Живковића, шефа, обишли смо три радионице: Радионицу за регенерацију багерске опреме, Заваривачку

и Браварско-лимарску радионицу. Од њега смо добили много информација о поменутим деловима Централног погона и о томе шта су тренутно актуелни послови.

У првој радионици Душко Симић, искусни бравар који је на истом радном месту већ 40 година, сачекао нас је са осмехом иако је био усред брушења кашике за програм ЕШ. Како нам је објаснио, то су и највеће кашике у целој „Колубари“ запремине од пет-шест до 10 кубика. Душко их ради са још једним колегом браваром и двојицом колега заваривача. Дакле, њих четворица су једини задужени за регенерацију кашика дреглајна и да би одрадили цео посао у року, потребно је да се заиста добро организују.

– Све стижемо, тако се мора, и све прихватамо са осмехом. Заиста волимо свој посао и сматрам да је велика срећа почети свој радни век и дочекати његов крај у истој фирми – каже Душко коме је до пензије остало још само четири године.

Душков пословођа, Миливоје Грчић, према речима шефа Живковића, један је од најодговорнијих радника. И колеге кажу да је заслужено од 1. новембра на тој функцији са већом одговорношћу, јер је човек који заиста има „кликер“ за посао. Хвале га да редуктор спакује из прве, а познат је и по свом „баратању“ циклоредуктором који се налази

■ Никола Живковић (лево) и Миливоје Грчић (десно) дају инструкције за рад

■ Брушење кашике за ЕШ

на „малој четворци“. Када смо га упитали која је његова тајна, одговорио је:

– Тајне нема, потребно је да када дођеш на посао заиста посветиш време и пажњу томе да добро научиш свој занат. Имао сам велики елан за рад и нисам желео да у мене некада старије колеге упру прстом и кажу – немаш појма.

Једина дама са којом смо разговарали је Љиљана Андрић, искусна кранисткиња која има 37 година радног стажа. Рекла нам је да је заправо завршила средњу школу за електротехничара погона, али се касније, у потрази за сигурнијим послом, преквалификовала. Заједно са колегиницом са којом је у смени, она преноси, намешта, утовара, истовара краном све шта је потребно. Каже да су навикле да раде у мушком колективу и да се са колегама лако и брзо све договоре.

У заваривачкој радионици попричали смо са Милошем Јовановићем, најмлађим пословођом у Погону. Он организује петнаестак радника, превасходно заваривача, у малој радионици у којој од варница блешти као у дискотеци. Нашалили смо се да им треба још само музика, а Милош нам је рекао да пусте и музику некад како би им било угодније да раде, јер је посао заваривача јако напоран

и тежак, а у овој радионици конкретно раде посебно компликовано заваривање кашика за „глодаре“. Милош истиче да је за њега као пословођу најизазовнији рад са људима, јер је потребан посебан приступ и процена.

– Није лако увек распознати како којем раднику треба приступити да би био најефикаснији, као ни ко је за који посао најбољи. Потребно је много комбинаторике да би све било урађено брзо, а квалитетно – рекао је он.

На крају посете обишли смо браварско-лимарску радионицу у којој смо затекли два лимара који „у своје четири руке“ носе све

послове овог типа у РБ „Колубара“. Реч је о Јовици Веселиновићу, који има 33 године, и његовом 20 година старијем колеги Јовану Микићу. Они већ 17 година лимарске послове – старање о изолацији на багерима, ЕШ-евима, објектима – раде у тандему.

– Није увек лако, али вољу црпимо из љубави према свом послу – рекли су испраћајући нас.

Оставили смо их уз снажан утисак да је реч о људима који су навикнути на велики напор и који дају све од себе за фирму од чијег рада хране своје породице.

М. Пауновић

Дружење

Ненад Пантелић, један од млађих заваривача, рекао нам је да је и дружење међу колегама веома важан фактор који свима олакшава рад. Прилику да с њим попричамо ухватили смо баш на паузи, коју проводе сви заједно, разговарајући уз кафу. Ненад је задовољан својим послом и нада се да ће ускоро доћи још младих колега којима ће пренети све оно што је и он научио од старијих мајстора.

■ Јовица Веселиновић и Јован Микић

■ Милош Јовановић (десно)

Спремни за нову сезону

Систем је потпуно аутоматизован, а уграђени електрофилтери знатно су смањили ниво штетних честица и гасова у ваздуху

На почетку нове зимске сезоне посетили смо котларницу у Барошевцу, једну од новијих карика у систему грејања РБ „Колубара“, која је задужена за грејање инфраструктурних објеката ПК Поље „Е“, објеката „Помоћне механизације“ и села Барошевац. У овом објекту, који је у рад пуштен крајем марта прошле године, о актуелним пословима разговарали смо са Марком Милошевићем, главним инжењером за термотехнику и радницима смене Б.

– Котларница је урађена у складу са нормативима Европске уније који се односе на заштиту животне средине, као и са осталим стандардима који се односе на ову врсту објеката. Објекат чине складиште угља са косим транспортерима угља, два котла од по пет мегавата и командна сала за надзор и управљање. Систем обухвата и једну подстанicu за Поље „Е“ и „Помоћну механизацију“, топловод који иде за Барошевац, као и 11 топлотних подстанца којима се управља преко рачунара – рекао је Милошевић, који је стекао искуство радећи у „Прерадиној“ Топлани, а потом у

Инвестицијама, где је од самог почетка био укључен у изградњу овог објекта.

Систем је потпуно аутоматизован, а опрема која је уграђена у постројење је најсавременија на српском тржишту.

– Уграђени електрофилтери знатно су смањили ниво штетних честица и гасова у ваздуху. Димњак је висок око 30 метара и на њему се не види траг од дима, чак ни у зимском периоду кад радимо пуним капацитетом. Многи грађани нас тада питају зашто не ради котларница – истакао је Милошевић.

У модерној командној сали, из које се даноноћно управља постројењем и топлотним подстанцама, затекли смо групу радника који су пажљиво пратили и подешавали командне уређаје. Смену Б чине: Зоран Милојевић, Дејан Ракоњац, Миодраг Радивојевић, Марко Станић, Мирослав Павловић, Марко Марић и Милосав Јовчић, који је за време наше посете био на терену.

У објекту котларнице ради 29 запослених, распоређених у три смене. Сви радници су прошли обуку у трајању од око месец дана, коју су организовали представници извођача радова „Енерготехника – Јужна Бачка“.

– Сви смо обучени и оспособљени да радимо све послове, што је посебно значајно у време ремонта, када су у послове укључени сви, без обзира на радно место – каже Зоран Милојевић, који је пре овог посла радио у Машинском одржавању на Пољу „Д“.

Док обављају своје послове који не могу да чекају, пажњу нам привлаче радници који усредсређено прате и подешавају командне уређаје. Дејан Ракоњац и Миодраг Радивојевић, руковоаци котла, прате његов

рад и проверавају колика температура одлази ка потрошачима. Све што из ових погона изађе региструју инструменти и њихов задатак је да у сваком моменту будно пазе шта се дешава са показивачем протока и притиска воде.

– Наш задатак је да непрекидно, преко командних уређаја, управљамо радом котлова и дистрибуцијом топлотне енергије према потрошачима. Притисак у котлу је око 5,5 бара, док је температура 130 степени Целзијуса. Први котловски круг је 130 степени, други 110, а према потрошачима иде трећи круг од 80 степени. Даља размена топлоте према крајњим корисницима врши се у подстанцама, а сама потрошња, наравно, зависи од временских услова – објашњавају наши саговорници.

Марко Станић, аутоматичар процесног управљања, каже да је његов задатак да прати рад електроопреме, мотора, циркулационих и диктир пумпи које одржавају притисак и да уколико дође до неког квара, одмах реагује и отклони га.

Говорећи о условима у којима запослени раде, Мирослав Павловић, каже да посао није физички напоран.

– Овај посао носи велику одговорност и захтева максималну будност – каже наш саговорник, који је радни век од 38 година стажа провео у машинској служби.

– Да би се производња одвијала ефикасно и безбедно, неопходно је да сви радимо у савреном складу. Тимски рад је основа нашег посла, па велику захвалност дугујемо колегама Милошевићу и Јовчићу, који своје богато знање и искуство несебично деле са нама – каже Марко Марић.

Т. Симић

Труде се да раде тако да не постоји захтев са копа на који не могу да одговоре. Обновљен возни парк знатно олакшава посао

Подмлађен возни парк, успешно обављање задатака и чврста повезаност служби експлоатације и одржавања возила у Ауто-гаражи „Рудовци“ јесу важан сегмент „Помоћне механизације“, погона који својим машинама и возилима омогућава несметан рад основне рударске механизације.

– „Колубара“ је огромна, прелазе се километри и зато брзина и ефикасност Ауто-гараже „Рудовци“ директно утичу на рад површинских копова у источном делу басена. Трудимо се да радимо тако да не постоји захтев на који не можемо да одговоримо. То је озбиљан посао јер копови имају бројне и разноврсне захтеве, а ми све треба да уклопимо са расположивим средствима – истиче Драган Стојановић, помоћник управника за експлоатацију возила, на почетку разговора за наш лист.

Последњих година је набављено доста нових возила. Поузданији возни парк аутоматски олакшава и експлоатацију и одржавање. Према Стојановићевим речима, купљена су возила која су била планирана и потребна, попут четвороосовинских којих раније није било у „Колубари“, а која омогућавају да једно возило током једне вожње вози значајне количине терета и по асфалту и на копу.

– Осавремењавање возног парка је изузетно важно и зато пратимо трендове. Купују се возила која су аутоматизована, укључујемо што је могуће више савремене технологије, што посао чини лакшим. На другој страни, и возачи су морали да се едукују – напомиње Стојановић, додајући да је константан проблем недостатак довољног броја возача.

Редован посао Службе експлоатације возила обухвата размене смена које се изводе у

Подршка ИСТОЧНИМ КОПОВИМА

■ Подмлађен возни парк

року од пола сата. За то треба да се предвиде све могућности, провери проходност путева, обезбеде (резервни) возачи. Стојановић каже да је у последње две године у „Рудовцима“ смена само једном каснила, што је велики успех. Такође, део активности се односи на теретна возила. Посао се осмишљава и планира по потребама копова, а због саме природе посла корекција увек има. Проверавају се и дешавања на терену, контактира се са људима на копу, реализују се и планирају и остале активности. Динамичан и захтеван, посао је условљен и временским околностима и коповским приликама, а сама експлоатација возила директно зависи од одржавања.

У две радионице Ауто-гараже „Рудовци“ одржавају се путничко-теренска возила, различите врсте специјалних возила, теретна возила, возила за масовни превоз радника на копу, али и она која не припадају „Помоћној механизацији“ већ копу. Возила одржавају механичари, ауто-механичари, лимари, бравари, ауто-електричари, вариоци и други извршиоци карактеристични

за овај тип посла. Одржавање се углавном дели на сервисно (према пређеној километражи или временским интервалима), текуће (отклањање кvara, отказа) и инвестиционо (већи ремонт).

– Услови на копу су тешки, ми одржавамо око 400 возила и није могуће да све у сваком тренутку буде исправно. Обновљен возни парк умногоме олакшава да се посао редовно обавља. Није увек лако да се одржавају нова возила ако нема претходних искустава и довољно техничких података, али успевамо да се прилагодимо новим ситуацијама – рекао је Жељко Ташић, помоћник управника за одржавање возила.

Међу возилима различитих произвођача у Служби одржавања возила посебно истичу два типа. Татра је специјално возило са другачијим системима него код већине класичних произвођача, тј. системом независног ослањања који се последњих деценија показао као најбољи у коповским условима. Униомг возилима су и раније били задовољни, али сада је урађена нова концепција. Возило служи за превоз одређеног броја путника и има мали товарни

сандук са дизалицом за превоз алата. Ташић каже да је то одлично решење због броја људи и количине материјала, али и проходности и квалитета самог возила.

– Ауто-гаража се развија тако да прати развој копова, а због специфичности рада копа све треба да се посматра као један увезани механизам. Транспорт је уско специјализован и једина заједничка ствар са класичним транспортом је део прилаза копу. Долазили су нам професионалци који су возили туре по свету и возачи градских аутобуса, али је вожња сасвим другачија када се уђе у коп – додао је Стојановић.

М. Караџић

Тим, пре свега

Квалитет обављеног посла зависи од пожртвованог и посвећеног рада, добре припреме и озбиљног планирања. Заправо, тим је основни услов. Можемо приватно да се разликујемо, али у послу треба исто да размишљамо и то не у смислу слепог праћења већ заједничког пута до најбољег решења – напоменуо је Стојановић.

Бајка о булдожеру

Свака сличност са
измишљеним догађајима
сасвим је намерна

П ричало се да је Миле Булдожерац рођен негде у околини Лајковца, али га због тога никако не треба мешати са урбаном легендом из песме о лајковачкој прузи. У ствари, његов надимак најбоље говори да возови никако нису били предмет његовог интересовања.

Мало тога се зна о Милету Булдожерцу. Био је наводно ћутљив, огромне грађе. Према неким изворима одрастао је у сиротишту где је изучио занат. Није се женио. Слабо је излазио у кафане. Понекад, али су то заиста биле ретке прилике, одлазио је на реку Колубару и тамо упорно и бесциљно забацивао удицу, окачену најлоном на веома дугачак и танак лесков штап. Изгледало је као да пеца неку само њему знану, посебну врсту рибе, која ће му, уколико је нахвата, сместа променити живот.

Ко зна да ли би Миле уопште био упамћен да није било те чудесне машине за чијим је командним палицама провео радни век. Његов булдожер био је посебан, мада је на први поглед изгледао као све друге сличне машине у руднику „Колубара“. Тек када би Миле потеглао гас, а из утробе тог ђаволџег строја покуљао густ црни дим, и гусенице језиво зашкрипале, постало би јасно да се у сваком погледу разликовао од својих врсника.

Тај булдожер би до поднева од Авале направио њиву, били су уверени сви они који су, ако им је веровати на реч, наводно својим очима гледали како уз помоћ вештих Милетових руку у таласима преврће иловачу. Али било је још много ђаволџих знакова који су обичне смртнике наводиле на помисао да су у склапање те чудновате направе прсте умешале неке више силе.

Увек је изгледао као нов. Никада га нису фарбали, али је боја на њему вазда била свежа. Његове гусенице ниједном нису биле замењене. Једне те исте, годинама су, без застоја, клапарале коповским беспућима. Ту и тамо, понекад би само потмуло запиштале, али то би било све. Већ следећег тренутка наставиле би да круже око металних точкова у непогрешивом такту савршено наштимованог метронома.

Могао је да изведе свакојака чудеса. Такве направе није било километрима укрug. Остале коповске машине нису му биле ни за црно испод нокта. У једном дану из блата је извукао чак десет газова и још неколико великих камиона приде, а да притом није потрошио ни пола резервоара нафте. Да је требало, могао је сајлом да закачи сваки велики багер понаособ и да га, без проблема, повуче сигурно бар десетак метара. Била је то машина за Риплија и Гиниса одједном.

Њега нисте смели да извозите на нормалне путеве. Где тај прође, ту трава не расте. Путари су имали пуне руке посла пеглајући трасе којима би прошла ова необуздана сила. Неке бразде, које је за собом остављао, било је немогуће закрпити. Ето, какав је то ђаволџи механизам био.

Колале су гласине да је ова ванвременска апаратура купљена испод цене. На акцији!

Набављена за мале паре, јер су на њој наводно пронађене неке озбиљне фалинке. Миле је највероватније знао шта недостаје његовом пулену, али о томе никада јавно није говорио. Нагађало се да је у питању нека грешка на конструкцији, и да је управо због тога, на неки начин, желео да се искупи. Да покаже како је с њим све у најбољем реду.

Нико данас са сигурношћу не може да наведе тачан разлог због кога су превремено пензионисани Миле и његов чудесни ортак. О разлозима њиховог изненадног нестанка још увек круже непроверене гласине.

Шушкало се да су због њиховог изненадног нестанка са руководећих места „зглајзнули“ неки директори. Ипак, све је остало само на спекулацијама и коповским теоријама завере.

Једног дана булдожер се изненада појавио у шипражју поред неког стрелишта и локалног фудбалског игралишта. Зарастао у грање. Као да провирује, приправан чекајући свог ортака Милета да се њих двојица још једном, по последњи пут, свом снагом закупају у неко пристojно брдо. Да га поравнају тек онако, да их жеља мине.

Рудари „Колубаре“ подељени су око легенде о чудесном булдожеру. Код једних прича изазива подсмех, јер су сигурни да је у потпуности измишљена. Други су ипак уверени да је све истина, од речи до речи. Постоје гласине и да су случајни пролазници, нарочито пред поноћ, имали утисак да чују брundaње мотора баш у тренутку када би пролазили поред умировљеног необичног булдожера. Додуше, нико никада није имао прилику да се лично упозна са Милетом Булдожерцем, што читаву причу чини још тајанственијом. Шта је у свему томе истина, ђаво би га знао.

Д. Ђорђевић

За пољопривредне
произвођаче
обезбеђено 500
милиона динара

Додела трактора пољопривредним произвођачима са територије општине Лазаревац, који су остварили право на субвенцију пољопривредних машина по раније расписаном јавном позиву, обављена је 3. новембра испред Градске општине Лазаревац. Пољопривредницима су кључеве уручили Милинко Величковић, секретар Секретаријата за привреду Града Београда, и Бојан Стевић, председник ГО Лазаревац са сарадницима.

Градски секретар Милинко Величковић истакао је да се пољопривреда налази на високом месту на укупној лествици развоја привреде града Београда и да је исти износ субвенција планиран за следећу годину, како би одржали пољопривредну производњу на истом нивоу, као и ове године.

– Да пољопривреда заузима високу позицију на листи приоритета показујемо управо субвенцијама којима подстичемо пољопривредне произвођаче. Из градске касе у 2013. години за пољопривредне произвођаче било је опредељено само 20 милиона динара, а ове године, уз мере штедње које се спроводе и проблеме изазване корона вирусом, ипак смо

успели да обезбедимо износ од приближно 500 милиона динара – рекао је Величковић и позвао пољопривреднике да и следеће године конкуришу за подстицаје у овој привредној грани.

Поред трактора, пољопривредници са територије општине Лазаревац добили су и 24 прикључне машине, али и опрему за пчеларство, чију набавку је такође великим делом субвенционисао Град Београд.

– Ови пољопривредници доказ су да од ове делатности може да се живи, али пољопривреди мора много и да се дâ, да бисте могли да убирате плодове тог рада. Општина Лазаревац ће и у наредној години, без обзира на стање у буџету, помоћи развој пољопривреде, а надамо се да ће и Град Београд задржати ниво улагања у пољопривреду – рекао је приликом уручења Бојан Стевић, и додао да грађани наше

општине у великој мери почињу да схватају значај бављења овом врстом делатности.

Општини Лазаревац и Секретаријату за привреду захвалио је Дарко Тешић, пољопривредни произвођач из Бистрице, који је рекао да ће му субвенције бити од огромне помоћи у обради 20 хектара земље, са колико тренутно располаже.

Т. Крупниковић

■ Неповољна епидемиолошка ситуација

Апел да се сви придржавају мера

Штаб за ванредне ситуације ГО Лазаревац на конференцијама за штампу одржаним током новембра истакао је да је епидемиолошка ситуација на територији наше општине, као и у остатку земље, протеклих недеља из несигурне прешла у неповољну и да је потребан појачан надзор, одговорно понашање свих грађана и институција и придржавање

мера које је прописао Кризни штаб Републике Србије.

Епидемиолог др Душан Вујновић, говорећи о клиничкој слици Лазаревчана заражених током последњег таласа епидемије, наводи да је, упркос томе што су чешће блаже форме испољавања симптома, уочено да је трансмисија вируса осетно бржа него што је то био случај раније. То ће, неминовно, довести и до повећања броја тежих случајева.

Вујновић је подсетио грађане да у Дому здравља још увек могу да се приме вакцине против сезонског грипа, што је веома важна превентивна мера, јер би евентуално укрштање инфекција могло да буде погубно за старије људе и оне који имају хроничне болести. Вакцина је бесплатна, а после 20 дана од примања вакцине стиче се имунитет који ће трајати наредних шест

месеци. Доктор Вујновић још једном је истакао важност ношења заштитних маски и на отвореном и држања прописане физичке дистанце. Упозорио је грађане да се, чим уоче симптоме попут повишене температуре, малаксалости или сувог кашља, не лече сами већ да се обрате свом изабраном лекару, како не би угрозили и своје укућане.

М. Радосављевић

Форме пркоса и отпора

О споменичком наслеђу бивше Југославије говорио и недавно преминули вајар Миодраг Живковић, аутор споменика у Шумарицама, на Тјентишту, комплекса на Кадињачи и скулптуралне композиције на фасади Центра за културу Лазаревац

Идеја да ће права уметност опстати, пронаћи пут до публике и преживети смене идеологија и политичких уређења једна је од основних у „Уметности сећања“, документарном филму о монументалним споменицима подигнутим у доба социјализма на тлу бивше Југославије. Филм Јелене Раденовић, који је недавно приказан у Центру за културу Лазаревац, осветљава услове настанка тих споменика, првобитну намену и каснија преобликовања у савременом контексту.

– Споменици су доказ да је истинско уметничко дело непролазне вредности и да живи независно од пролазних идеологија и политичких система. Ово споменичко културно наслеђе може се сврстати у најимпозантније трагове цивилизације. Чини ми се да се све што је везано за Југославију ставља са стране, као да чекамо да прође још неко време да бисмо коначно нешто

урадили с тим периодом. Покушали смо да скренемо пажњу на то значајно наслеђе које представља невероватне примерке модерне апстрактне скулптуре – казала је Јелена Раденовић, редитељка „Уметности сећања“.

У филму су, поред осталих, учествовали и историчари уметности др Олга Манојловић Пинтар, Ђорђе Кадијевић и др Бранислав Димитријевић. Саговорник је био и вајар Миодраг Живковић (1928–2020), један од оснивача и дугогодишњи декан Факултета примењених уметности у Београду, који је као сведок и учесник анализирао настанак ових величанствених дела. Међу његова најзначајнија дела спадају споменици у Шумарицама, на Тјентишту и комплекс на Кадињачи. Иначе, Живковић је рођен у селу Лесковац крај Лазареваца, а аутор је и скулптуралне композиције на фасади Центра за културу Лазаревац.

Наслеђе социјалистичке Југославије струка описује као апстрактне конструкције без идеолошких симбола (срп, чекић, петокрака) и без култа личности који је присутан у споменичкој скулптури других социјалистичких земаља. Облик и дизајн су модерни, а техничко извођење задивљујуће. Апстрактни симболизам сугерише патњу, пркос и отпор. Споменици су симболи страдања и борбе за слободу, за бољу и светлију будућност. Прожети су солидарношћу, вером у правду и другим вредностима. Негују идеје братства и јединства, антифашизма, социјалистичког патриотизма и југословенског идентитета. Циљ је био да се успоставе естетски и етички стандарди. Споменици у бившим југословенским републикама пробудили су

последњих година велико интересовање иностраних историчара уметности, фотографа и туриста.

Дела Миодрага Живковића, Богдана Богдановића, Душана Џамоње, Војина Бакића и других аутора приказују вредности тадашњег друштва. Уметност и култура били су конститутивни елементи у образовању заједнице. Њима је најчешће обележавана војна победа и одавана почаст пострадалима. Кроз них се градило и само друштво уз стално подсећање на жртве Другог светског рата.

Подизани на местима великих страдања, споменици су утицали на јачање заједнице, а културне активности у тим просторима оснаживале су нову државу. Саговорници Јелене Раденовић су сагласни да је културна политика била важан елемент колективног и личног идентитета и комплекснија од искључиво идеолошке и доктринарне као што се на први поглед можда чини. По распаду вишенационалне државе различите средине различито су се односиле према наслеђу социјализма, па је однос према споменицима ишао и до небриге и потпуног разарања.

М. Караџић

Уметничка вредност

Треба веровати у моћ уметности. Толико је примера који показују да су људи у стању да жртвују најевидентније економске интересе зарад најирационалнијих идеја и да није лепоте, уметности и споменика, можда би постојао неки траљави свет, али би било веома тешко живети у том свету – мисли су Ђорђа Кадијевића којима је резимирана и заокружена „Уметност сећања“.

Споменик на Тјентишту посвећен палим борцима у бици на Сутјесци (1943)

/// Фото: Н. Симић

Дружење с природом

Љубитељи природе већ годину дана имају прилику да са „Малцима“ иду у планинарске авантуре и развијају спортски дух и еколошку свест

Планинарско друштво „Малци“, које чини дружина љубитеља природе и авантура, планинара и високогораца, прославило је у новембру свој први рођендан. Ова група ентузијаста одлучна је да настави да остварује своје циљеве – подстиче спортски дух, дружење у природи, развија еколошку свест код суграђана, шири позитивну енергију, као и да едукује децу у областима планинарења и екологије.

У кратком осврту на прву годину, „Малци“ кажу да су, у складу са епидемиолошком

ситуацијом и временским приликама остваривали акције из свог годишњег плана.

– Поносни смо на то што су „Малци“ у јуну реализовали успон на Торничку Бобију, планину четинарских и букових шума, пашњака и пропланак, надморске висине 1.272 метара у западној Србији. Били смо у маратонској шетњи Рајац–Дивчибаре–Рајац дужине 55 км, која је била својеврсни тест кондиције, воље и издржљивости. Учествовали смо на 19. Видовданском ноћном успону који је организовало ПД „Шиљак“. У јулу је одржан практични део основне планинарске обуке по програму Планинарског савеза Србије на Острвици коју је водио спелеолог Владимир Милутиновић уз асистенцију Ивана Тодоровића из Горске службе спасавања – набраја Даринка Станојевић, једна од најактивнијих чланица друштва, додајући да су у октобру са групом од 30 учесника посетили Лазарев кањон, најдубљи и најдужи кањон источне Србије.

Редовно се реализују локалне шетње по околини Лазареваца, „Недељом у 10“, у којима може да учествује сваки љубитељ природе, без обзира да ли је члан друштва. Реч је о популарној акцији у оквиру које заинтересовани лазаревачки шетачи имају прилику да обиђу различите локације у околини: Дрен, Кременицу, Лукавицу,

Колубару, Стубички вис, Шушњар, Бурово...

Планинарско друштво „Малци“ у децембру 2019. године примљено је у придружено чланство Планинарског савеза Србије. Уз мото друштва „Ходајте са Малцима“ чланови друштва позивају све заинтересоване да се придруже.

М. Павловић

Изабран нови председник ФК „Колубара“

Немања Ивановић, досадашњи генерални секретар клуба, наследио је на месту председника ФК „Колубара“, Бојана Стевића, дугогодишњег председника.

– Циљеви и политика клуба остају исти, а најважније је да ћемо наставити реконструкцију стадиона, који и сада испуњава стандарде Суперлиге, док су се на њему играли УЕФА мечеви. У плану је да буде изграђена северна трибина, док ће на западној бити направљени VIP боксови и места за представнике медија. Планирамо да уредимо и просторије за чланове омладинских школа, са друге стране трибина – најавио је Ивановић.

Зелено-црни и даље имају амбиције да се пласирају у Суперлигу, што би се догодило први пут у историји клуба дугој 101 годину.

Т. Крупниковић

Садамова колена

На стотине Рајиних лифтова још увек раде беспрекорно, иако су неки од њих стари већ више од пола века, а онај у резиденцији ирачког диктатора преживео је чак и НАТО бомбардовање

З а теорију о „лифтном скоку“ први пут сам чуо још у младости од једног доброг пријатеља. Ствар је потпуно једноставна. Према овој лаичкој претпоставци, уз добру координацију тела сасвим је могуће преживети пад лифта. Потребно је само да несрећник који би се нашао у тако незавидној ситуацији, у правом тренутку, по могућству, што ближе коначном приземљењу, једноставно поскочи увис.

Раја Маринковић (83) из Вреоца, који је организовао и надгледао уградњу више од 3.000 лифтова, на основу свог богатог искуства објашњава да је ова ексцентрична хипотеза, коју је годинама уверљиво препричавао мој докони пајтос, веома блиска истини. Као човек од заната, овај витални декица, сваком путнику намернику приликом тог, обично кратког путовања лифтом нагоре или према доле, препоручује опуштен став тела с благо повијеним коленима унапред.

Радећи готово три деценије као инжењер у предузећу „Давид Пајић“, он је монтирао

лифтове широм старе Југе, али и ван граница отаџбине. Као круну свог лифт-инжењеринга посебно истиче један ангажман средином 80-их година на Блиском истоку, када је са својом екипом, за четири месеца, у три ирачке војне болнице и атомском центру уградио 38 лифтова, а један лифт поставио у резиденцији Садама Хусеина у Багдаду.

– Нисам упознао Садама лично, али да сам га неким случајем сусрео, сигурно бих га упозорио на важност правилно постављених колена. На сву срећу, посао смо одрадили без грешке. Не само да се није кварио него је лифт, све са својим диктатором, преживео чак и НАТО бомбардовање – шеретски Раја подрива теорију о „лифтном скоку“.

Становници више стотина солитера изграђених широм некадашње Југославије још увек се возикају горе-доле дрвеним кабинама произведеним у „Пајићу“. Свет деце и свет одраслих послератних генерација био је подељен и по основу права на употребу лифта, тако што су одрасли имали кључ за отварање врата на лифту, а деца нису. Е, па Раја је имао још већу привилегију, јер је са собом, поред кључа, увек носио и „четвртку“ за принудно отварање лифтова, уколико би се кабина из било ког разлога зауставила на проблематичном месту. Било је ту и разних незгодација које само заглављени лифт може да удеси. Као приликом евакуације супруге председника кућног савета једног солитера у сарајевском насељу Отока. Када је Раја калаузом отворио врата, испоставило се да млада дама није била сама у кабини.

– Кад год причам о том случају, сетим се пароле коју су станари једне београдске вишеспратнице истакли на вратима свог

лифта који се често кварио. Апел је био прилично двосмислен, а писало је: „Нежно са лифтом, и у лифту!“ – смешећи се препричава стари кицош једну од својих успешних акција спасавања.

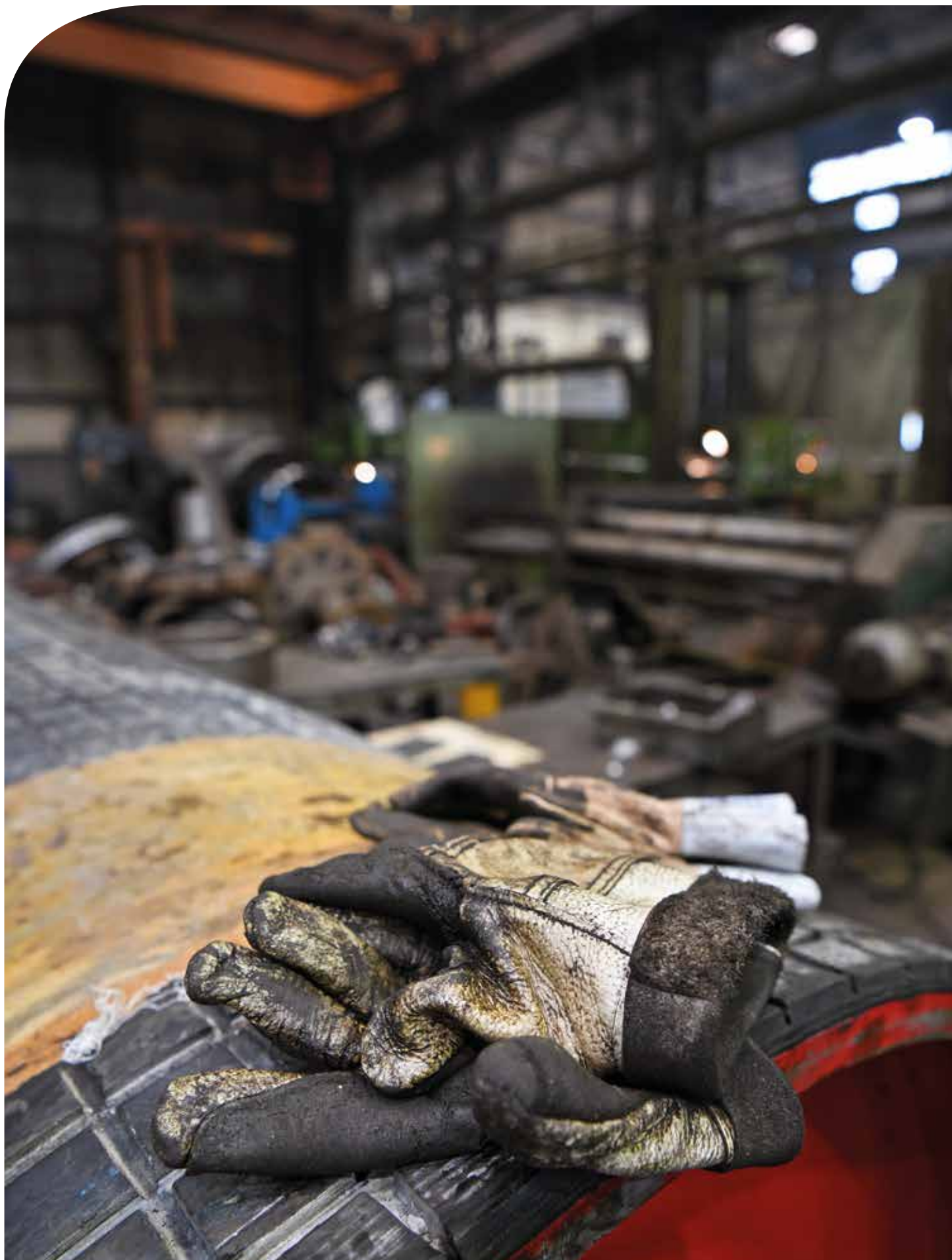
Средином 90-их година доктор за лифтове отишао је у пензију, али је и даље наставио да другује с њима. Једно време одржавао је и три лифта у погонима рудника „Колубара“. Посебна прича је везана за онај у Сушари угља, који се често кварио. Обрни-окрени, лифт је више стајао него што се кретао, све док експерт није узео ствар у своје руке. Уместо техничких пропуста испоставило се да су честе кварове узроковали голубови настањени у погонском постројењу.

Три солитера на Коњарнику, познатији као Источна капија Београда, затим Генексова кула, Клинички центар Србије, хотел „Хајат“, туристички центар на Јахорини, СИБ 3, зграда републичких органа у Сарајеву – само су нека од атрактивних вишеспратних здања у којима још увек беспрекорно раде Рајини лифтови. На сву срећу, ни Садам, али ниједан други путник у њима није имао потребу да испроба еластичност својих колена.

Д. Ћорђевић

Савет

– Сигуран сам да би еластичан став колена био сасвим довољан да сачува главу, уколико би се, из неког разлога, кабина лифта откачила, а сигурносне кочнице отказале. Скок би у том случају био сувишан – сигуран је вреочки експерт за лифтове.

/// Фото: Милан Цвијетић

CIP – Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд 658(497.11)(085.3)
ЕЛЕКТРОПРИВРЕДА Србије Енергија Колубара ЕПС Енергија Колубара / главни и одговорни уредник Ана Павловић. -
2017, бр. 1 (нов.) - . - Лазаревац : Електропривреда Србије, 2017- (Београд : Birograf comp). - 30 cm
Месечно. - Је наставак: Колубара (Лазаревац) = ISSN 1451-2890
ISSN 2560-5143 = ЕПС Енергија Колубара
COBISS.SR-ID 250299404

